

LAPS

Gerrit Rietveld Academie

www.laps-rietveld.nl

[PDF](#)

Een blog over beklemmende beelden

Sietske Roorda

In een rustig hofje nabij de Dappermarkt in Amsterdam is het kleine paviljoen van Bradwolff Projects. Tijdens de duo-tentoonstelling *Precarious Aesthetics. From Webcams to the Moon* is in de ene vleugel het videowerk van Paula Albuquerque te zien en in de andere vleugel het videowerk van Daniela de Paulis. Beide kunstenaressen zijn bezig met een promotietraject, maar daar lijkt de vergelijking op te houden. Albuquerque's werk richt zich op webcams en hoe via dit medium de straat constant wordt gesurveilleerd. Doormiddel van radiogolven stuurt De Paulis boodschappen naar de maan en kijkt ze naar wat voor beeldmateriaal de maan weerkaatst.

Hoewel hun onderzoeksonderwerpen compleet verschillen is er een relatie tussen de twee kunstenaressen te zien in de wijze waarop ze hun onderzoek in beeld brengen. Albuquerque heeft gebruik gemaakt van webcams gericht op de straten die via internet publiekelijk te volgen waren. Haar installatie bestaat uit drie beeldschermen die elkaar afwisselen met beelden van de straat. De gebruikelijke wazige beelden, die doen denken aan fragmenten uit het programma *Opsporing Verzocht*, komen in beeld. Maar Albuquerque laat ook het vermogen zien van de webcams om in te zoomen op de mensen in beeld en hun gezichtstrekken haast herkenbaar te maken. Het schept een angstig beeld van de surveillancestaat, waarbij iedereen opeens verdacht zou kunnen zijn. Toch zien de webcam beelden er vrij onbeholpen uit. De registratie is houderig, waarbij het lijkt alsof er een paar foto's achter elkaar zijn gezet. En soms zijn er enkel stoeptegels te zien of de patronen van de verkeersmarkeringen op het asfalt. De beeldschermen wisselen elkaar ritmisch af met beelden van grote groepen mensen en de lege straat.

Het menselijke aspect lijkt in het werk *Writing on the Moon* van De Paulis compleet afwezig. De kijker wordt enkel geconfronteerd te worden met blauwe ruis die een op het scherm wordt geprojecteerd. Dan klinkt er het irritante hoog gepiep, dat meestal gepaard gaat bij het vinden van een zender op de radio, en een witte strook tekens loopt van boven naar beneden over het scherm. In de tekens zijn letters te ontwaren. Het geluid in combinatie met de strook letters heeft iets weg van de vroegere faxmachine, omdat het zo statisch oogt. Schijn bedriegt! Op een papiertje naast het werk wordt uitgelegd dat voor een radioprogramma woorden uit het hoofdstuk 'The Distance to the Moon' uit de roman *Cosmicomics* van Italo Calvino via radiogolven naar de maan zijn gezonden. Enkele van deze woorden zijn 'bitumen', 'crystals', 'fishook', 'honey' en 'little crab'. Het radiosignaal is door de oppervlakte van de maan weerkaatst en de woorden zijn weer terug naar aarde gezonden. Doordat ze ongeveer 800.000 km hebben afgelegd zijn ze vervormd. Het beeld krijgt een poëtische lading. De letters zijn letterlijk van de maan afgeleden en terug op de aarde gevallen.

De overeenkomst tussen het werk van Albuquerque en De Paulis is dat ze beide iets onderzoeken, waarbij het gevaar schuilt in het onbekende. We worden constant gesurveilleerd in de publieke ruimte en we kunnen onze boodschappen ongelimiteerd de ruimte insturen via radiogolven. Wie weet wie ons bespiedt? Wie weet wie onze boodschappen ontvangt? Albuquerque en De Paulis laten in hun werk daar de andere beklemmende kant van zien. Wellicht zit er niemand naar het webcambeeld van de straat te kijken, omdat de meeste te saai zijn

voor woorden. Misschien ontvangt niemand in de ruimte ooit een bericht van ons.

De tentoonstelling *Precarious Aesthetics* loopt tot 15 februari 2015 in Bradwolff Projects, Oetewalerstraat 73, Amsterdam. [Voor meer informatie klik hier.](#)

Related posts:

1. [Precarious aesthetics](#)
2. [Precarious aesthetics](#)